

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818200520
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2018:6818200520.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloleté deti M.: M., N.. XX.XX.XXXX a T., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. T., N.. XX.XX.XXXX, F. XXX, XXX XX F., okres Revúca, obidve deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov: matky S. X., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., okres Rimavská Sobota, a otca M. M., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, okres Rimavská Sobota, prechodne bytom C., B. XXXX/X, okres Trnava, v konaní o návrhu navrhovateľky Q.R. M., N.. XX.XX.XXXX na zmenu náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Ruší sa náhradná osobná starostlivosť starej matky S. T., nar. XX.XX.XXXX ku maloletým deťom M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., N.. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/18/2015-102 zo dňa 02.10.2015.

II. Maloleté deti M. M., nar. XX.XX.XXXX a T. M., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Č.. XX, okres Rimavská Sobota, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletých detí oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletých detí do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Má právo zastupovať maloleté deti a majetok iba v bežných veciach. Ak predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletých detí v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletých detí môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

III. Matka maloletých detí S. X., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletých detí M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, na každé z detí, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet ÚPSVaR Rimavská Sobota, počnúc dňom 26.04.2018, a to počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa priamo deťom.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 26.04.2018 do 31.05.2018 na maloleté deti M. M., nar. XX.XX.XXXX a T. M., nar. XX.XX.XXXX v sume 31,87 eur, na každé z detí, je matka povinná zaplatiť na účet ÚPSVaR Rimavská Sobota v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Otec maloletých detí M. M., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého M. M., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 70,- eur a na maloletého T. M., nar. XX.XX.XXXX, mesačne sumou 60,- eur, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet ÚPSVaR Rimavská Sobota, počnúc dňom 26.04.2018, a to počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti detí a po dovŕšení plnoletosti detí priamo deťom.

VI. Zameškané výživné za obdobie od 26.04.2018 do 31.05.2018 na maloletého M. M., N.. XX.XX.XXXX v sume 81,67 eur a na maloletého T. M., nar. XX.XX.XXXX v sume 70,- eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v 10,- eurových mesačných splátkach, na každé z detí, na účet ÚPSVaR Rimavská Sobota, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

VII. Nad výchovou maloletých detí M. M., nar. XX.XX.XXXX P. T. M., N.. XX.XX.XXXX sa určuje dohľad.

VIII. Okresný súd Revúca prenáša svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Rimavská Sobota, ktorému bude vec po právoplatnosti tohto rozhodnutia odstúpená.

IX. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stará V. Q. M. sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 16.03.2018 domáha zverenia maloletých detí M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., N.. XX.XX.XXXX, do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/18/2015 zo dňa 03.03.1991, boli obidve maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke S. T.. Situácia v rodine maloletých detí sa zhoršila, stará matka S. T. pre svoj nepriaznivý zdravotný stav nie je schopná zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť pre maloleté deti. Otec maloletých detí dlhodobo pracuje mimo miesta bydliska a nie je schopný zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, matka maloletých detí je bezdomovkyňa. V čase, keď maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke S. T. bola onkologickou pacientkou. Odvtedy sa jej zdravotný stav natoľko zlepšil, že v súčasnej dobe je v plnej miere schopná sa o nich postarať. Maloleté deti pozná od narodenia a je medzi nimi vytvorená pevná citová väzba. V súčasnosti žije v dvojizbovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej partnera. Keďže sa maloleté deti v poslednej dobe často zdržiavali v ich domácnosti, obidve izby prispôbili ich každodenným potrebám. Je invalidná dôchodkyňa a poberá invalidný a vdovský dôchodok v celkovej výške 229,90 eur a jej partner poberá starobný dôchodok vo výške 335,- eur.

2. Rodičia maloletých detí M., a ani stará matka S. T. sa k riadne doručenému návrhu navrhovateľky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti písomne nevyjadrili.

3. Uznesením, sp. zn. 4P/19/2018-139 zo dňa 26.04.2018 Okresný súd Revúca neodkladným opatrením v spojení s opravným uznesením, sp. zn. 4P/19/2018-153 zo dňa 26.04.2018, nariadil S. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, okres Revúca, aby maloleté deti M. M., N.. XX.XX.XXXX P. T. M., N.. XX.XX.XXXX, odovzdala do starostlivosti Q. M., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, okres Rimavská Sobota, ktorá bude dočasne vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých detí a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto rodičov. Matke uložil povinnosť platiť na maloleté deti M. M., N.. XX.XX.XXXX P. T. M., N.. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, na každé z detí, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia. Otcovi uložil povinnosť platiť na maloletého M. M., N.. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 60,- eur mesačne a na maloletého T. M., N.. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia. Zároveň rozhodol, že neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania o návrhu Júlie Vargovej na zmenu náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného na maloleté deti, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4P/19/2018, a to za účelom nevyhnutnej bezodkladnej úpravy pomerov maloletých detí z dôvodu, že stará matka S. T., ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti pre zdravotné problémy nezvládala starostlivosť o maloleté deti, tiež spôsob života, aký starí rodičia maloletých detí vedú, nie je vhodný pri ich výchove, preto ochrana práv maloletých detí si v danom štádiu konania, keď bolo potrebné vo veci nariadené pojednávanie, na ktoré sa nedostavila matka maloletých detí, pretože jej súčasný pobyt nie je známy, odročiť na náhradný termín dňa 21.05.2018, vyžadovala okamžitú, aj keď len dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania.

4. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti rodičov maloletých detí a náhradnej matky, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaní. Ani jeden z uvedených neprítomných účastníkov konania svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil, ani jeden z nich nežiadal nariadené pojednávanie odročiť. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

5. Navrhovateľka na pojednávaní trvala na podanom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti k maloletým deťom. Uviedla, že deti chodili navštevovať. Vedeli sme, že sú v poslednej dobe zanedbané a stará matka sa o nich nestarala. Trvalo to približne asi rok, hlavne odkedy dostávali pomoc cez rôzne dary a peniaze. Deti z toho nič nemali, starí rodičia všetko minuli na seba, predovšetkým na alkohol. Deti nedostávali raňajky, najmä maloletý M. ani desiatu do školy. Do školy aj do škôlky chodili obidvaja špinaví. Starí rodičia sa im nevenovali, neučili sa s nimi. V. M. nechodil pripravený na vyučovanie, v škole dostával samé nedostatočné, pretože príprava, ktorú dostával v družine, nebola pre neho postačujúca, a bolo potrebné sa s nim každý deň učiť. Od susedov vie, že starý otec deti bil, najmä bičom, ktoré sám vyrába a následne predáva. Ublížovať mal najmä staršiemu M.J.. Stará matka deťom nevarila, museli si pýtať jesť, často krát bývali hladní, často krát pýtali jedlo od susedy, prípadne dostali suchý chlieb a stará matka najmä staršieho M. posielala do maštale. Obidvaja starí rodičia, podľa jej vedomostí, pijú. Naposledy, keď manžel pani T., ju zbil, nevládala sa postarať ani o seba, nie to ešte o deti. O deti sa musela starať suseda. Chodila sa ich stále pýtať, či niečo jedli. Toto všetko sa v poslednej dobe stupňovalo. Susedka si od nej pýtala telefónne číslo, a keď sa niečo stalo, volala jej. Stávalo sa, že v súvislosti so zbierkou, ktorá bola robená pre starých rodičov, kuriér do týždňa doniesol aj 1.000,- eur a starý otec potom 100,- eurovky rozhadzoval po dvore. Z peňazí deti nemali nič, pretože ich starí rodičia prepili. Starí rodičia im deti, ich veci, či hračky nechceli dať. Pán T. ju naopak žiadal, aby im vyplatila 1.800,- eur za starostlivosť o deti. Nakoniec ju vyhnali aj s deťmi, vykrikovali, aby vypadli s tým, že nič nezoberú. T. sa podarilo schmatnúť do obidvoch ručičiek dve autíčka. U nej a jej druhe sa deti cítia dobre. Riadne chodia do školy a škôlky. Obidvaja navštevujú predškolské alebo školské zariadenie z vyučujúcim jazykom maďarským. M. je v súčasnosti druhák, navštevuje Základnú školu v E.. Od 5. triedy pôjde do školy v C.. Obidve deti majú v dedine kamarátov, či už u susedov majú rovesníkov alebo aj iné deti. Často krát sa u nich hrávajú na dvore. Na dvore niekedy býva aj 5 detí. Hladní tiež už nie sú. M. dostáva riadne pripravenú desiatu do školy a tiež chodí na obedy v škole. Do školskej družiny ho vzhľadom na tento čas už nezobrali, ale od septembra by M. mohol navštevovať aj školskú družinu. Deti majú jej partnera radi, a aj on deti. Obidve deti ju počúvajú.

6. Svedok D. N., druh navrhovateľky, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, na pojednávaní súhlasil o zverení maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Vypovedal, že navrhovateľka už v súčasnosti nemá onkologické problémy a zvláda sa starať o domácnosť a tiež o deti. Pomáha jej, keď treba, tiež jej pomáha s deťmi. Deti ľúbi a rovnako oni ľúbia jeho. Volajú ho „papa“, čo znamená starý otec. Rozprávajú sa spolu po maďarsky. Deti ho rešpektujú aj ho počúvajú. Keď treba, slovne im dohovárajú. Vie im to aj zdôrazniť, ale deti telesne netrestajú. Chlapci majú medzi sebou dobrý vzťah. Starkú majú tiež veľmi radi, viac im dovoľí a menej ju rešpektujú ako jeho, ale počúvajú ju.

7. Maloletý M. na pojednávaní uviedol, že má X rokov. Býva v E. u starkej Q.. Má sa u nej dobre a chce u nej zostať. Chodí do školy v E., do 2. triedy. Do školy chodí rád. Predtým býval M. F., nechce sa tam vrátiť, lebo im tam nebolo dobre. (dieťa sa prestalo pritom usmievať a bolo bez nálady, po tom, ako opätovne začal rozprávať o E., začal sa usmievať). Uviedol, že starkého v E. volá starký, má ho rád. V E. má aj kamarátov, N. X.Á., tiež chodí do školy, ako on, ale do inej triedy. Tiež A., ktorý býva vedľa nich a chodí ešte do škôlky. Zvykne sa k susedom chodiť hrať, oni k nim nechodia. U starkej má psíka C., a tiež mačku, ale nevie, ako sa volá. B. T. spia oddelene od starkej. Majú spojené dve postele, a každý spí na svojej, on na svojej, a brat na svojej. Hračky u starkej zatiaľ nemá. Má tri futbalové lopty, je tam aj počítač. Tablet zobral zatiaľ otec, aby mu do neho nahral hry. U starkej sa tiež zvykne bicyklovať na menšom modrom bicykli.

8. Maloletý T. okrem iného uviedol, že chodí do škôlky v E.. Má kamaráta A.. Od jeho maminy dostal topánky, lebo A. boli už malé. Starká v F. im povedala: „zmiznite z tadiaľto“, takto to povedala, počul to. Nechce ísť k nej do F., chce byť u starkej v E.. Starká dobre varí, robí palacinky, polievky, aj mäso. Mäso má rád. Starkého v E. má tiež rád, ale starkého v F. rád nemá, pretože škaredo rozprával, tiež ho bil. Keď bol zlý, aj bičom aj opaskom. V E. ho nebijú. Chce byť u starkého v E..

9. Okrem výsluchu účastníkov konania a výsluchu maloletých detí súd vykonal dokazovanie listinami, a to oboznámením sa s rodnými listami maloletých detí, lustráciami v Registri obyvateľov SR, registri priestupkov a v Sociálnej poisťovni na účastníkov konania, potvrdením Obce E., rozhodnutím Sociálnej poisťovne, správou o zdravotnom stave navrhovateľky, výpisom z registra trestov na navrhovateľku, správou OR PZ, OKP Revúca na náhradnú matku, ako aj lustráciami v trestnom registri tunajšieho súdu na náhradnú matku a navrhovateľku a lustráciami v registri generálnej prokuratúry na náhradnú matku, správou obce E. na navrhovateľku, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca vrátane pripojených potvrdení na účastníkov konania, správami zamestnávateľov otca maloletých detí vrátane mzdových listov, Správami Daňového úradu B. Bystrica, pobočka Rimavská Sobota vrátane pripojeného daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby na otca, správami OR PZ, OKP, Rimavská Sobota, na rodičov maloletých detí a navrhovateľku, správou ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov, správou detského pediatra, správou Obce F., obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/18/2015, najmä rozsudkom, sp. zn. 5P/18/2015-102 zo dňa 02.10.2015, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/16/2016, najmä rozsudkom, sp. zn. 4P/16/2016-67 zo dňa 27.05.2016, ako aj listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľkou, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujmy maloletých detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

10. Z rodných listov maloletých detí vedených Matričným úradom Rimavská Sobota mal súd preukázané, že maloleté deti M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., N.. XX.XX.XXXX, sú deťmi rodičov: matky S. X., N.. XX.XX.XXXX, a otca M. M., N.. XX.XX.XXXX.

11. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/18/2015-102 zo dňa 02.10.2015, právoplatným dňa 10.11.2015, boli maloleté deti M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., N.. XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, ktorá je povinná a oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia, je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, ak predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletých detí v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletých detí, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd, je oprávnená podať návrh na vymáhanie výživného. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí M. M., N.. XX.XX.XXXX a T. M., N.. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaplatené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, na každé z detí, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám S. T., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého M. M., N.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 60,- eur mesačne a na maloletého T. M., N.. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 25. dňa tohto ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Nad výchovou maloletých detí bol určený dohľad. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

12. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/16/2016-67 zo dňa 27.05.2016, právoplatným dňa 29.06.2016, bol návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti zamietnutý. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

13. Osobnú starostlivosť o maloleté deti M. v súčasnosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia nezabezpečuje náhradná matka S. T., do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorej boli obidve maloleté deti zverené, ale navrhovateľka, stará matka maloletých detí Q. M.. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, S. T. pre zdravotné problémy nezvláda starostlivosť o maloleté deti, tiež spôsob života, aký starí rodičia T. vedú nie je vhodný pri výchove maloletých detí, rovnako tak ani nimi používané výchovné metódy. Rodičia maloletých detí naďalej nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa v súčasnosti zdržiava na presne neznámom mieste v zahraničí, pravdepodobne v Taliansku, kde odcestovala zhruba pred 3 rokmi. Obidvaja rodičia sú slobodní a každý z nich má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Matka bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 05.01.2014 vrátane. Otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 21.04.2016 vrátane, navrhovateľka do 16.07.2013 vrátane a náhradná matka do 05.12.2017 vrátane. Menovaní, okrem náhradnej matky, boli príjemcami pomoci v hmotnej núdzi. Otec bol členom domácnosti, ktorej sa poskytovala pomoc v hmotnej núdzi. Otec bol v období od 19.06.2017 do 08.01.2018 zamestnaný v spoločnosti EDYMAX SE so sídlom v Bratislave a jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 694,12 eur. Od 01.01.2018 do 28.02.2018 bol zamestnaný na dohodu o vykonaní práce v spoločnosti Tilbud Group, s.r.o. a od 01.03.2018 do

21.03.2018 v spoločnosti Aalnbod Group, s.r.o. so sídlom v Brne. Od 30.01.2018 je otec zamestnaný na trvalý pracovný pomer, polovičný, na dobu neurčitú v spoločnosti LAMA SK, s.r.o., so sídlom v Bratislave a jeho mesačná hrubá mzda bola dohodnutá na sumu 240,- eur a 213,85 eur v čistom. Náhradná matka do apríla 2018 poberala prídavky na dve deti vo výške 47,36 eur a opakovaný príspevok pre dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, a to na T. M. v sume 61,77 eur a M. M. v sume 51,77 eur. Ani jeden z rodičov, rovnako tak ani náhradná matka a navrhovateľka za posledných 12 kalendárnych mesiacov nepoberali dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia, dôchodkové dávky, ani úrazové dávky. Navrhovateľka je vdova, je matkou M. M. a starou matkou obidvoch maloletých detí. Je prihlásená na trvalý pobyt na adrese E. XX, XXX XX E.. Je poberateľkou invalidného dôchodku aktuálne vo výške 58,50 eur a vdovského dôchodku vo výške 171,40 eur, v celkovej sume 229,90 eur. Podľa správy jej klinického onkológa je jej onkologické ochorenie v remisii a z onkologického hľadiska je toho času schopná postarať sa o dve maloleté deti. V registri trestov a v registri priestupkov nemá žiadny záznam. Žije so svojim druhom usporiadaným životom. Problémy s alkoholom, ktoré boli zaznamenané v minulosti, ako uviedla navrhovateľka z dôvodu náhlej a nečakanej straty jej manžela, v súčasnosti zo strany obce zaregistrované neboli. Jej F. D. N. pobera starobný dôchodok v sume 335,30 eur. Mesačné náklady súvisiace s bývaním navrhovateľka spolu s druhom hradí v celkovej výške 121,04 eur. Okrem toho mesačne hradí poisťnú v sume 30,40 eur. Otcovi maloletých detí bolo vznesené obvinenie za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktoré bolo ukončené návrhom na podanie obžaloby. Dňa 06.01.2016 bol tiež priestupkovo postihnutý v blokovom konaní pokutou vo výške 30,- eur. Žiaden z účastníkov konania nepodal za roky 2015 a 2016 daňové priznanie. Otec podal daňové priznanie za rok 2017, pričom základ dane z úhrnu príjmov od všetkých zamestnávateľov mal vo výške 7.419,86 eur a po zohľadnení odpočítateľnej položky základu dane mu bol vyplatený daňový preplatok v sume 96,68 eur.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 23.04.2018 z prešetrenia rodinných a majetkových pomerov v domácnosti S. T., M. ktorej do nariadenia neodkladného opatrenia vyrastali obidve maloleté deti, ako aj v domácnosti navrhovateľky vyplýva, že v rodine maloletých detí neboli vážnejšie nedostatky od ich zverenia až do minulého roku, kedy sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval mladší syn pani T.K., C. T.. Dovtedy podstatnú časť starostlivosti o maloleté deti a o domácnosť zabezpečoval on. Domácnosť bola čím ďalej tým viac zanedbaná, v kuchyni a izbe bol stále neporiadok, porozhadzované veci, neumytý riad a celková hygiena v dome bola na zlej úrovni. V čase sociálneho zisťovania dňa 27.09.2017 bola pani T. úplne odmeraná, pôsobila dezorientovaným dojmom, neodpovedala na položené otázky. Podľa informácií susedov ju p. T. asi pred dvomi týždňami veľmi zbil a od vtedy sa správa inak. Dňa 31.10.2017 v čase sociálneho zisťovania okolo 11.00 hod. predpoludním bol starý otec mal. detí pod vplyvom alkoholu, voči pracovníckam ÚPSVR Revúca sa správal agresívne a používal neslušné výrazy. Stará matka, akoby zo strachu nehovorila nič, znovu pôsobila dezorientovane. Nevedela nájsť ani sezónne oblečenie pre deti, iba sa prehrabovala vo vreciach s oblečením. Komunikácia so starými rodičmi bola obtiažna. Pri odchode im susedia opätovne uviedli, že deti sa u T. nemajú dobre, obidvaja vo veľkej miere požívajú alkoholické nápoje, stále počuť z domu krik a dochádza tam aj k bitkám, čoho sú mal. deti účastní. Uvedené skutočnosti potvrdili aj následné sociálne zisťovania uskutočnené v rodine maloletých detí. Koncom októbra nemali starí rodičia nachystané palivové drevo na kúrenie, uviedli, že nemajú na drevo finančné prostriedky. Stará matka sa od novembra minulého roku začala sťažovať, že má zdravotné problémy, že sa necíti dobre, ale k lekárovi na vyšetrenie odmietala ísť. Vtedy sa aj starý otec mal. detí vyjadril, že nevie, či bude jeho manželka schopná naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti.

Rodina bola intenzívnejšie monitorovaná a boli uskutočňované ďalšie sociálne zisťovania, výsledkom ktorých boli stále horšie zistenia. Dňa 22.01.2018 v čase asi o 10.30 hod. bol V. T. doma sám bez dozoru a stál pred dverami v nedostatočnom oblečení. Asi po 20 minútach sa domov vrátil starý otec viditeľne pod vplyvom alkoholu. Komunikácia so starým otcom nebola možná, neodpovedal na položené otázky. V januári 2018 bol v niektorom slovenskom denníku napísaný článok o rodine T. a ich dvoch maloletých deťoch, ktoré má stará matka zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré žijú v zlých podmienkach a rodina trpí nedostatkom finančných prostriedkov. Manželia T. neuviedli pritom všetky príjmy, ktoré v skutočnosti majú a ani fakt, že sa nijako nesnažia vlastným pričinením situáciu riešiť. Od tejto udalosti dostávali množstvo listov od neznámych ľudí, ktorí im posielali materiálne dary v podobe potravín a ošatenia, či stravných lístkov. Napriek všetkým darom, ktoré rodina obdržala, úroveň bývania u nich klesala. V dome bol neporiadok a špina, všade boli naskladané vrecia s oblečením, v ktorých sa nevedeli zorientovať. Susedia im uviedli, že tieto veci T. predávajú rômom v F.. Starí rodičia boli opakovane upozorňovaní na dodržiavanie hygienických návykov a zvýšenie poriadku v dome. Pani

T. súhlasila aj s dvojtýždňovým termínom na upratanie a vyčistenie domu, ktorý potvrdila vlastným podpisom, ten však nedodržala.

Vo februári 2018 v čase sociálneho zisťovania ležala pani T. v posteli, nevládala vstať ani chodiť, uviedla, že bola u lekára, má vysoký krvný tlak a musí užívať lieky. Bolo viditeľné, že sa necíti dobre. Zároveň uviedla, že sa nevládze starať o deti, navyše sú deti zlé a nepočúvajú ju. V dome bol stále neporiadok a špina. Situácia sa opakovala aj počas ďalších návštev v rodine. Napriek napomínaniu starej matky na upratanie domácnosti, dodržiavanie hygienických štandardov, sa v domácnosti nič nezmenilo. Posteľná bielizeň bola značne znečistená. Maloleté deti nemajú kvôli neporiadku v dome vlastný priestor na hranie, celá plocha domu je zaprataná neporiadkom. Napriek zhoršujúcemu sa zdravotnému stavu starej matky a nepriaznivej finančnej situácii nás pri poslednej návšteve v rodine privítala s cigaretou v ruke. Rodina obýva časť rodinného domu so samostatným vchodom, ktorá pozostáva z kuchyne a jednej izby, bez sociálneho zariadenia. Domácnosť je kompletne zariadená starším nábytkom. V dome je zavedená elektrina. Zdroj pitnej vody je v studni na dvore. V kuchyni sa nachádza staršia kuchynská linka, kredenc, sporák na tuhé palivo, stolík a stolička. V izbe sa nachádzajú šatníkové skrine, poschodová posteľ, manželská posteľ a válenda. Maloleté deti majú k dispozícii vaničku, dostatok oblečenia. Hygiena bývania je na veľmi zlej úrovni. V domácnosti sa vždy nachádzali nejaké potraviny, ale väčšinou iba základné.

Stará matka mal. detí S. T., N.. XX.XX.XXXX je nezamestnaná, nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Z evidencie bola vyradená dňa 06.12.2017 z dôvodu nedostavenia sa na úrad. Je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 47,36 € a starý otec Q. T., nar. XX.XX.XXXX je od 01.01.2017 poberateľom starobného dôchodku.

Maloletý M. bol žiakom druhého ročníka Základnej školy v F. a mal. T. navštevoval od 23.10.2017 Materskú školu tiež v F.. Obidve deti nosila stará matka ráno o 7,00 do školských zariadení a prichádza pre ne o 16,00 hod. Mal. M. má poruchu reči, no napriek tomu sa mu v škole darí. Stará matka uviedla, že mal. deti necháva do 16,00 hod. v škole aj škôlke, lebo tam dostanú jesť a M. sa naučí učivo na ďalší deň. ÚPSVR Revúca požiadal o súčinnosť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote o prešetrenie pomerov u starej matky maloletých detí z otcovej strany. Z vykonaného sociálneho zisťovania vyplýva, že stará matka Q. M. býva so svojim W. D. N. v Y. E. Č.. XX. Pani M. uviedla, že sa rozhodla požiadať o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, lebo vie, že žijú v nevyhovujúcich pomeroch. S maloletými má vybudovaný pekný vzťah, keďže už aj v predošlých rokoch trávil deti u nich prázdniny a často ich navštevovali. Stará matka uviedla, že má vnukov veľmi rada, je medzi nimi vytvorená citová väzba a je presvedčená o tom, že bude iba v ich prospech, ak prídu ku nej bývať. S týmto rozhodnutím je stotožnený aj otec maloletých detí. V minulosti bola pani M. onkologickou pacientkou, ale jej súčasný zdravotný stav je stabilizovaný. Z prešetrenia bytových pomerov u starej matky M. Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote vyplýva, že s partnerom obývajú dvojizbový rodinný dom, ktorý je vyhovujúci na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti. Svoj súhlas k zvereniu vyjadril aj partner p. M.. W.. M. je poberateľkou invalidného a vdovského dôchodku vo výške 229,90 € a p. N. je poberateľom starobného dôchodku vo výške 357,-€. Zo správy obce B., M. ktorej majú rodičia maloletých detí nahlásený trvalý pobyt vyplýva, že menovaní sa už dlhšiu dobu v obci nezdržiavajú.

ÚPSVR Revúca vykonávanými sociálnymi zisťovaniami dospel k názoru, že stará matka, ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti nezvláda starostlivosť o maloleté deti zo zdravotných dôvodov, taktiež spôsob života aký starí rodičia mal. detí vedú nie je vhodný pri výchove mal. detí a je nevyhnutné maloleté deti M. M. P. T. M. z tejto rodiny odobrať. Výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou mal. detí nespĺnil svoj účel a podmienky pre náhradnú osobnú starostlivosť sú v danej rodine nevyhovujúce.

15. Zo správy V.. M., ošetrojúceho lekára maloletých detí ďalej vyplynulo, že stará matka nezanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloleté deti, deti majú absolvované všetky povinné očkovania, ale pri lekárskech prehliadkach pediater zaznamenal nižšiu úroveň hygieny aj obliekania maloletých detí.

16. Zo správy obce F. vyplývajú skutočnosti zistené tiež sociálnymi pracovníkmi, a to, že starí rodičia T. s maloletými deťmi žili v nevyhovujúcej domácnosti hlavne z dôvodu hygieny, požívajú alkoholické nápoje, nijako sa nesnažia o zlepšenie životných podmienok ani prijatím ponúkanej pomoci zo strany obce. Tiež spôsob života, aký starí rodičia T. vedú, nie je vhodný pri výchove maloletých detí. Obec má vedomosť, že starí rodičia sa pred deťmi pobili z dôvodu manželskej nevery zo strany pani T.. Odvtedy je akoby spomalená a navonok sa javí, že má nejaké zdravotné problémy.

17. Kolízny opatrovník navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť S. T. a zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že výšku výživného zo strany rodičov ponechal na zváženie súdu. Zároveň vyjadril ľútosť nad tým, že sa ÚPSVaR nepodarilo maloleté deti vyňať z tohto prostredia už skôr. Pracovníkom úradu práce sa nepodarilo zohnať dostatok relevantných a preukázaných dôkazov o nedostatočnej starostlivosti náhradnej matky o maloleté deti. Navyše v januári tohto roku bol v súvislosti s jej náhradnou osobnou starostlivosťou o maloleté deti zverejnený článok v novinách, ktorý situáciu a prácu kolíznych opatrovníkov ešte viac sťažil a bolo v tom zmysle ešte potrebné dôraznejšie overovať skutočnosti a mať dostatok relevantných dôkazov. Navyše na pojednávaní zo strany navrhovateľky, rovnako tak aj maloletých detí, odzneli skutočnosti, o ktorých kolízni opatrovníci ani do dnešného pojednávania nemali žiadnu vedomosť, a to najmä skutočnosti týkajúce sa bitiek, ktoré dostávali maloleté deti, najmä zo strany starého otca, pokiaľ ide o bitky bičom.

18. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

20. Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 zákona o rodine:

Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

22. Podľa § 46 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

23. Podľa § 47 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine:

Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona o rodine:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine:

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanou právnou úpravou súd podanému návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. T. k maloletým deťom M. P. T. M. vyhovel, nakoľko mal preukázanú jeho dôvodnosť. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. T. z dôvodu, že ich rodičia dlhodobo nezabezpečovali starostlivosť o svoje maloleté deti a o jej zabezpečovanie záujem ani nemali. Náhradnej matke boli súdom súčasne vymedzené práva a povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie. Výpoveďami účastníkov konania, ako aj obidvoch maloletých detí, či správami o šetrenia pomerov v domácnosti náhradnej matky, ako aj Obce F. mal súd preukázané, že náhradná matka pre vlastné zdravotné problémy niekoľko mesiacov výrazným spôsobom zanedbáva maloleté deti, porušuje svoje povinnosti, zneužíva práva a nekoná v záujme maloletých detí a v súlade s účelom, pre ktorý jej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že starí rodičia T. žili s maloletými deťmi v nevyhovujúcich podmienkach hlavne z dôvodu nedostatočnej hygieny, vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje, nijako sa nesnažia o zlepšenie svojich životných podmienok ani prijatím ponúkanej pomoci zo strany obce a pre maloleté deti tak nemajú vytvorené vhodné podmienky pre ich zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin. Bolo preukázané, že náhradná matka maloleté deti výrazným spôsobom zanedbáva zrejme aj pre vlastné slabé hygienické návyky, vyhýba sa práci a neudržiava domácnosť v čistote a poriadku, pričom spolu s manželom nie je ani len schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami. Rovnako tak výchovné metódy, či spôsob života, ktorý starí rodičia ako manželia vedú, nie sú vhodné pre výchovu maloletých detí, súd preto z uvedených dôvodov zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starej matky S. T. ku maloletým deťom M. P. T. M., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/18/2015-102 zo dňa 02.10.2015.

27. Vzhľadom na to, že bolo súčasne preukázané, že rodičia maloletých detí naďalej nemajú záujem o starostlivosť o svoje maloleté deti, keďže matka sa dlhodobo, niekoľko rokov, o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, nekontaktuje sa s nimi, a neplní si ani vyživovaciu povinnosť, rovnako tak ani otec maloletých detí neprejavil v priebehu celého konania záujem o maloleté deti, k riadne doručenému návrhu na začatie predmetného konania sa nielenže nevyjadril, ale nezúčastnil sa ani nariadeného pojednávania a svoju neprítomnosť ani žiadnym spôsobom neospravedlnil. Z dôvodu rozhodnutia súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, súd súčasne rozhodol o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti, keďže z vykonaného dokazovania mal zároveň preukázané, že rodičia nezabezpečujú osobnú starostlivosť o svoje maloleté deti, ani o ňu nejavia žiadny ani len minimálny záujem.

28. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zveril maloleté deti M. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, a súčasne vymedzil jej oprávnenia a povinnosti k maloletým deťom a obidvoch rodičov zaviazal platením výživného. Zo šetrení vykonaných v domácnosti navrhovateľky, rovnako tak i z výpovede svedka D. N., či maloletých detí M. P. T. M. mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že v domácnosti navrhovateľky majú maloleté deti vytvorené všetky podmienky pre svoj zdravý, psychický a fyzický vývoj, majú k dispozícii nielen vlastné lôžko, ale i izbu a v doterajšej starostlivosti navrhovateľky o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky. So zverením maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti súhlasil aj jej druh, ktorý spolu s navrhovateľkou 15 rokov zdieľa spoločnú domácnosť. Bolo preukázané, že maloleté deti sa nechcú vrátiť do domácnosti starej matky S. T., naopak obidve deti výslovne prejavili vôľu bývať v domácnosti navrhovateľky, kde sa postupne adaptujú, čomu nasvedčujú aj zlepšujúce sa študijné výsledky maloletého M. v priebehu tohto školského roka. Maloleté deti na pojednávaní zhodne uviedli, že u starkej Q. B. im páči, správa sa k nim spolu so starým otcom D. lepšie a do F. sa k starej matke S. T. odmietajú vrátiť. Navrhovateľka spĺňa ďalšie zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletých detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä osobnostné, ako aj morálne a zdravotné predpoklady vzhľadom na remisiu onkologického ochorenia, ktorým v minulosti trpela. Jej doterajší spôsob života, a starostlivosť o maloleté deti zaručujú, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať riadne a v záujme maloletých detí. Z vykonaného dokazovania mal súd zároveň preukázané, že navrhovateľka je spôsobilá zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti, ich zdravie a všestranný vývoj, a ako už bolo uvedené, aj jej druh, so zverením maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti súhlasil (aj keď jeho súhlas nie je zákonným predpokladom pre rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti jeho družky) a rovnaké želanie na pojednávaní vyslovili aj obidve maloleté deti. Keďže bolo preukázané, že maloleté deti majú v domácnosti navrhovateľky zabezpečené všetky potreby, a cítia sa v nej dobre a bezpečne, boli naplnené všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude maloleté

deti zároveň zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Ak predpokladá, že rozhodnutie niektorého z rodičov, ako zákonných zástupcov maloletých detí v podstatných veciach, nie je v súlade so záujmom maloletých detí, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. V prípade dočasného premiestnenia maloletých detí do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletých detí, túto skutočnosť oznámiť súdu spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

29. Keďže rozhodnutím súdu o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov voči ich maloletým deťom, súd určil obidvom rodičom ako zákonným zástupcom povinnosť prispievať na výživu ich maloletých detí, lebo plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil odôvodnené potreby obidvoch maloletých detí, ako i zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov, ako výživou povinných osôb. Na strane maloletých detí nevznikajú zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom, ani s realizáciou voľno časových aktivít. Výživné slúži na pokrytie bežných výdavkov súvisiacich s uspokojením základných životných potrieb detí, ako aj s návštevou základnej, resp. materskej školy v mieste ich súčasného bydliska. Vzhľadom na to, že každý z rodičov má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a matka sa v súčasnosti zdržiava na presne neznámom mieste v zahraničí a z uvedeného dôvodu nie je ani len vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, súd zaviazal matku platením výživného v minimálnej zákonnej výške (aktuálne je to suma 27,32 eur), ktorá sice plne nezodpovedá zisteným pomerom, veku a potrebám každého z maloletých detí, ale výška výživného je vždy limitovaná osobnými, majetkovými a zárobkovými pomermi výživou povinnej osoby, v danom prípade matky. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého M. mesačne sumou 70,- eur a maloletého T. mesačne sumou 60,- eur, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet ÚPSVaR Rimavská Sobota, počnúc dňom 26.04.2018, t.j. dňom odovzdania maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, a to počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti každého z detí, s tým, že po dovŕšení plnoletosti detí bude otec, rovnako tak i matka, povinní poukazovať určené výživné priamo maloletým deťom. Bolo preukázané, že napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, ani jeden z rodičov na výživu svojich maloletých detí ani len v určenom rozsahu neprispel, hoci otec má pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti. Keďže od posledného rozhodnutia o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, kedy priemerná mesačná mzda otca za obdobie 12/2014 do 08/2015 bola vo výške 467,- eur, došlo k zvýšeniu jeho priemernej mesačnej mzdy za obdobie kalendárneho roka 2017 na sumu 618,32 eur, súd dospel k záveru, že je v možnostiach otca prispievať na výživu svojich maloletých detí vyššou, ako v neodkladnom opatrení určenou sumou. I keď takto určené výživné nezodpovedá veku a odôvodneným potrebám ani jedného z maloletých detí, každé dieťa je v rozsahu a kvalite uspokojovania svojich potrieb vždy limitované majetkovými a zárobkovými možnosťami a schopnosťami svojich rodičov. Keďže náhradnej matke vznikne nárok na poberanie nielen prídavkov na maloleté deti, ale i príspevkov náhradnej starostlivosti o maloleté deti, časť ich potrieb bude možné uspokojiť práve z týchto peňažných prostriedkov. Zmena pomerov na strane toho ktorého maloletých dieťaťa, prípadne na strane povinného rodiča, odôvodňuje návrh na zvýšenie výživného.

30. Keďže súd upravil vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom odo dňa odovzdania maloletých detí do faktickej osobnej starostlivosti navrhovateľky, t.j. od 26.04.2018, obidvom rodičom vzniklo zaostané výživné na maloleté deti za obdobie od 26.04.2018 do 31.05.2018, matke v sume 31,87 eur na každé z detí (1 mesiac krát 23,32 eur plus 4,55 eur (5 dní mesiaca apríl po 0,91066 eur na deň)), a otcovi v sume 81,67 eur na maloletého M. (1 mesiac krát 70,- eur plus 11,67 eur (5 dní mesiaca apríl po 2,333 eur na deň) a v sume 70,- eur na maloletého T. (1 mesiac krát 60 eur plus 10,- eur (5 dní mesiaca apríl po 2,- eura na deň) , keďže nebolo preukázané, že by si čo i len jeden z rodičov čo i len v minimálnej miere dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k svojim maloletým deťom. Zaostané výživné súd povolil otcovi splácať v 10,- eur mesačných splátkach na každé s detí spolu s bežným výživným, v zmysle ustanovenia § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, keď súd prihliadol na výšku zaostalého výživného a skutočnosť, že otec aktuálne pracuje iba na polovičný úväzok, preto nemožno predpokladať, že by mohol splatiť výšku zameškaného výživného naraz. Súd povolil otcovi splácať zameškané výživné spolu s bežným výživným v zmysle ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine tiež na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok.

31. V záujme maloletých detí, predovšetkým v súvislosti s poznatkami o požívaní alkoholických nápojov zo strany navrhovateľky v minulosti, ktorá skutočnosť v súčasnosti zistená nebola, ale najmä na remisiu jej onkologického ochorenia, súd určil v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine nad výchovu maloletých detí dohľad.

32. Podľa § 3 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

33. Podľa § 112 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

34. Podľa § 122 ods. 2 veta prvá Civilného mimosporového poriadku, ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého.

35. Pre určenie miestnej príslušnosti súdu v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je rozhodujúci stav v čase začatia konania a miestna príslušnosť trvá po celú dobu konania (zásada perpetuatio fori). Na ďalšiu úpravu práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom je preto miestne príslušný súd, ktorý začal vo veci konať ako prvý, v danom prípade Okresný súd Revúca. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých možno raz založenú miestnu príslušnosť prelomiť iba prenesením príslušnosti na iný súd postupom podľa § 112 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, v prípade že sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa príslušnosť posudzuje, ak to vyžaduje záujem maloletého.

36. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je na konanie miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloleté dieťa bydlisko. Bydliskom maloletého dieťa je adresa, na ktorej sa maloleté dieťa zdržiava z vôle rodiča, alebo na základe rozhodnutia súdu, prípadne iných rozhodujúcich skutočností, pritom musí byť daný úmysel trvale sa zdržiavať na určitom mieste.

37. V súvislosti s rozhodnutím súdu o ďalšej náhradnej starostlivosti, došlo k zmene bydliska obidvoch maloletých detí na adresu trvalého bydliska ich starej matky Q. M. v obci E., v okrese Rimavská Sobota. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že je v záujme maloletých detí, aby o ďalších prípadných návrhoch týkajúcich maloletých detí konal a rozhodoval súd, v obvode ktorého sa maloleté deti reálne zdržiavajú, a v obvode ktorého majú svoje skutočné bydlisko, prihliadajúc pritom i na príslušnosť orgánu sociálnoprávnej ochrany a kurately, t.j. v obvode Okresného súdu Rimavská Sobota.

38. Keďže sa v priebehu súdneho konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti zákonným spôsobom zmenili okolnosti rozhodujúce pre určenie miestnej príslušnosti súdu, súd v súlade s ustanovením § 112 ods. 2 veta prvá Civilného mimosporového poriadku rozhodol o prenesení svojej miestnej príslušnosti na Okresný súd Rimavská Sobota, lebo je v záujme obidvoch maloletých detí, aby vo veci ďalej konal súd, v obvode ktorého maloleté deti bývajú, čím bola prelomená zásada perpetuatio fori.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnuiteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.